

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Plan van Aanpak Gezond en Actief Leven Akkoord

Datum: 26 oktober 2023

Voorgesteld besluit

de Gemeenteraad besluit:

1. In te stemmen met de integrale aanpak op preventie (de combinatie van gezondheid, sport en bewegen, cultuur, sociale basis en de fysieke leefomgeving) voor de periode van 2024-2026 zoals uitgewerkt in het Plan van Aanpak.

Aanleiding

In de aanpak Gezond en Actief Leven (hierna GALA) maken het Rijk, gemeenten en verzekeraars afspraken om de verdere beweging naar een integraal lokaal preventiebeleid mogelijk te maken. Voor de periode 2023-2026 zijn de afspraken in het GALA erop gericht om lopende activiteiten en deels nieuwe activiteiten te kunnen starten. Voor de financiering van deze activiteiten is er met ingang van 2023 één brede Specifieke uitkering (hierna Brede SPUK) voor de thema's: sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis.

De subsidieaanvraag voor 2023 is reeds gedaan. Om financiering te ontvangen voor de periode 2024-2026 (Brede SPUK) is als voorwaarde gesteld dat er positief advies vanuit de landelijke kerngroep is gegeven op een Plan van Aanpak. Het conceptplan wordt hiervoor uiterlijk 30 september ingediend. Uiterlijk 31 oktober dient het Plan van Aanpak, mét positief advies, ingediend te worden.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)
06-07-2021	Raad informeren over lokaal preventieakkoord (Z/21/063848)

Gewenst resultaat

De aanpak van GALA is gericht op het bevorderen van de gezondheid en het versterken van de sociale basis. De ambitie is om de beweging naar de voorkant te maken (focus op preventie) en gezondheid centraal te stellen.

De inhoudelijke doelen die opgenomen zijn in het GALA Plan van Aanpak zijn:

1. Onze jeugd groeit gezond en veilig op en krijgt gelijke kansen om zich te ontwikkelen
2. Onze inwoners zorgen goed voor zichzelf en voor elkaar
3. Onze inwoners zijn weerbaar en veerkrachtig; hun mentale gezondheid is zo dat zij om kunnen gaan met de uitdagingen in het leven
4. Onze inwoners worden vitaal oud en houden zo lang mogelijk de regie

5. De fysieke en sociale omgeving is aantrekkelijk en draagt bij aan gezond leven

Hierbij willen we als uitgangspunten de volgende leidende principes hanteren:

- We gaan uit van positieve gezondheid
- We ondersteunen positief
- We luisteren naar inwoners en professionals
- We besteden aandacht aan kwetsbare momenten in de levensloop
- We zetten extra in op specifieke groepen om gezondheidsverschillen te verkleinen en kansengelijkheid te vergroten

Argumenten

1.1 Het indienen van het Plan van Aanpak is nodig om de aanvraag Brede SPUK in te kunnen dienen

Om in aanmerking te komen voor het ontvangen van een uitkering in de jaren 2024-2026 vanuit de Brede SPUK vraagt het Rijk aan gemeenten om een plan van aanpak in te dienen. Dit plan van aanpak dient vergezeld te gaan van een positief advies van de kerngroep VNG/VSG. Dit plan van aanpak is voor 30 september ter beoordeling van de kerngroep ingediend.

We zijn de afgelopen periode aan de slag gegaan om met input van onze strategisch partners te werken aan dit plan van aanpak.

1.2 De aanpak GALA draagt bij aan ons huidige beleid

Het GALA draagt ook bij aan het verwezenlijken van doelen en visie van bestaand en voorgenomen beleid. Het is in lijn met onder andere:

- Strategisch Kompas (Wijchen 2035)
- Het Sportakkoord
- Het Preventieakkoord
- Beleidsplan WMO, Jeugd, Gezondheid

1.3 De aanpak GALA draagt bij aan integraal gezondheidsbeleid

Met de middelen die we ontvangen vanuit de Brede SPUK na indiening van het GALA plan kunnen we extra inzetten op een samenhangende aanpak om gezondheid te bevorderen. Dit betekent dat preventie, sport en bewegen, cultuur en de sociale basis elkaar meer gaan versterken.

1.4 We kunnen bestaande activiteiten voortzetten en nieuwe activiteiten ontplooiën

Het GALA is erop gericht om lopende activiteiten voort te zetten en deels nieuwe activiteiten te kunnen starten. Middels het GALA kunnen we activiteiten binnen bestaande programma's continueren, waaronder: Brede Regeling Combinatiefuncties, Sportakkoord, Preventieakkoord en Kansrijke Start. We kunnen nieuwe activiteiten ontwikkelen op onder andere Valpreventie, Welzijn op Recept en de ketenaanpak Overgewicht en Obesitas.

Tegenargumenten en risico's

1.1 Dit komt bij het bestaande takenpakket

Dit is extra werk dat erbij komt. We ontvangen voor nieuwe programma's middelen waarvoor we een zinvolle bestemming moeten vinden. De programma's sluiten echter aan bij wat we al doen of waar we mee aan de slag willen. Kortom het vraagt inzet, maar geeft ook veel kansen om samen met onze partners meer te bereiken.

Het is mogelijk om vanuit de Brede SPUK ureninzet te bekostigen. Een voorbeeld hiervan is de inzet van een tijdelijke beleidsadviseur voor de ketenaanpakken valpreventie en gezond gewicht die samen met het veld aan de slag gaat om toe te werken naar deze ketenaanpakken.

1.2 Voorschot dat bij onderbesteding moet worden terugbetaald

We ontvangen per programma een bedrag als voorschot. Bij onderbesteding moet dit voorschot worden terugbetaald.

1.3 Niet alle middelen vanuit de Brede SPUK structureel

Een deel van de middelen vanuit de Brede SPUK zijn structureel toegezegd, andere tot en met 2025 of 2026. Het is daarmee voor sommige onderdelen nog onzeker hoe toekomstige financiering eruit zal zien.

Financiële gevolgen

Het bedrag dat we hebben aangevraagd is ongeveer € 680.000 voor de jaren t/m 2025. Voor 2026 ontvangen we een bedrag van ongeveer € 538.000. Dit heeft ermee te maken dat voor een aantal onderdelen van de Brede SPUK gemeenten budget ontvangen t/m 2025. In 2024 vinden gesprekken hierover plaats tussen VWS en VNG. Het totale beschikbare bedrag is op basis van een verdeelsleutel gebaseerd op inwoneraantallen, inkomensniveau en opleidingsniveau verdeeld over alle gemeenten.

Voorliggende beslisnota heeft geen financiële gevolgen. Deze Brede SPUK is als onderdeel van de Perspectiefnota 2023 reeds opgenomen in de begroting van Wijchen. We verantwoorden de budgetten voor de Brede SPUK op vijftien kostenplaatsen. Voor een overzicht van te ontvangen budgetten en verwerking in de begroting, zie bijlage 'Verlening Brede SPUK'.

De gemeente wordt gevraagd om per onderdeel van de Brede SPUK verantwoording af te leggen over de besteding van het budget. De budgetten zijn geormerkt.

Communicatie

Na bericht van VWS dat de aanvraag voor de periode van 2024 t/m 2026 is gehonoreerd zullen we de betrokken partners hierover informeren.

Communicatie is een belangrijk onderdeel van ons Plan van Aanpak. We zullen de komende jaren intensiever communiceren richting partners en inwoners onder de noemer 'Gezond en Actief Wijchen'. Ook besteden we aandacht aan het GALA in de Week van de Gezondheid die van 30 oktober tot en met 3 november in Wijchen plaatsvindt.

Inwonersparticipatie

De WMO-raad is als vertegenwoordiging van inwoners betrokken en heeft actief meegedaan tijdens de werksessie met partners.

Uitvoering of Vervolgstappen

Het Plan van Aanpak wordt uiterlijk 30 oktober ingediend om financiering te ontvangen. Input van de raad kan meegenomen worden in de uitwerking van de vervolgplannen.

Geheimhouding:

Niet van toepassing.